

YTTRANDE
2020-04-30

Dnr M2019/02246

Miljödepartementet
103 33 Stockholm

En utvecklad vattenförvaltning – volym 1 och 2 SOU 2019:66 (Dnr M2019/02246)

Sammanfattning

Nyköpingsåarnas Vattenvårdsförbund (hädanefter NVVF) instämmer i stort med utredningen om att rollerna bör tydliggöras och förslagen som ges i utredningen är bra. NVVF vill dock betona att den lokala förankringen är av största vikt för att få till ett bra åtgärdsarbete. Vi anser också att vattenråden/vattenvårdsförbunden och kommunerna bör stärkas med statliga medel så att de kan anställa åtgärdssamordnare/vattenstrateger så att åtgärdsarbetet på det lokala planet ska fungera på ett så effektivt sätt som möjligt. Vi önskar även att Oxelösunds kommun helt införlivas i Norra Östersjöns vattendistrikt då dagens administrativa gräns försvårar vattenförvaltningsarbetet.

Sidorna 48-49. NVVF vill att gränsen för Norra Östersjöns vattendistrikt ändras och inlemmar Marsviken i distriktet enligt följande förslag:

Textförslag: *Distriktet omfattar huvudavrinningsområdena från och med Tämnarån till och med Kilaån, samt kustvattenförekomster med tillrinningsområden belägna mellan Gävlebukten i norr och Bråvikens kustvatten och **till och med** Marsviken i söder.*

NVVF:s anledning till förslag till ändring är att Oxelösunds kommun, en av Sveriges till ytan minsta kommuner, idag är delad i två delar, mitt i staden. Den norra halvan av staden tillhör idag Norra Östersjöns vattendistrikt och den södra halvan tillhör idag Södra Östersjöns vattendistrikt. Om Marsviken inlemmas i Norra Östersjöns vattendistrikt innebär det att hela staden och kommunen ligger i Norra Östersjöns vattendistrikt, vilket skulle underlätta mycket för Oxelösunds kommun i vattenförvaltningsarbetet.

Sidorna 475-476. NVVF tycker att förslaget om hur strukturen för hur vattenförvaltningens arbete ska förtydligas är bra.

Sidorna 476-477 och 496-497 NVVF anser att avrinningsområdesperspektivet är viktigt. Vi anser även att man i de stora avrinningsområdena även måste gå ner på delavrinningsområdesnivåer för att få till en lokal förankring och ett effektivt åtgärdsarbete.

Sidan 478. Vattenråden har en mycket viktig roll, men NVVF:s erfarenhet är att det krävs anställd personal på vattenråden/vattenvårdsförbunden för att det ska "bli verkstad".

Sidorna 540-541. NVVF håller med om att det är bra med samordning från Länsstyrelsehåll vad det gäller att dokumentera åtgärdsarbetet, samla in underlag till långsiktiga åtgärdsprogram och arbeta med åtgärdsfinansiering genom tex LOVA och LONA samt stöttning av åtgärdssamordnarna. Men

avrinningsamordnarna på Länsstyrelserna bör inte samordna åtgärder, inte heller vara pådrivande i det lokala arbetet med i form av åtgärdsplanering etc. Vår erfarenhet är att Länsstyrelserna är "för långt ifrån" verksamheterna och begränsas av sin myndighetsroll för att arbeta på det lokala planet. Det är bättre att Länsstyrelsen har kontakt och lyssnar in åtgärdssamordnarnas behov och bereder väg i den interna organisationen vad det gäller tillståndsprocesser kopplade till åtgärderna. Dessa processer är inte anpassade till en ökad åtgärdstakt och behövs ses över och likriktas mellan Länsstyrelserna. Vissa ligger i framkant inom några åtgärdsområden medan andra ligger hopplöst efter. Vår erfarenhet är att den lokala förankringen blir mycket svårare att uppnå om Länsstyrelserna är involverade i åtgärder, just på grund av att de är myndighetstyngda.

Sidorna 560-561. Ett lokalt arbete anser vi vara fundamentalt för att få till stånd åtgärder. NVVF har sedan 2008 i sitt vattenrådsarbete jobbat delavrinningsområdesvis eller vid en vattenförekomst/sjö och bildat lokala vattengrupper. Lokalgrupperna består av boende, lantbrukare, stugföreningar, fiskeföreningar, kommuner, med flera. Det här sättet att jobba på med ett paraplyvattenråd inom våra tre avrinningsområden och en kuststräcka har varit framgångsrikt. NVVF har tillsammans med flera lokala vattengrupper anlagt våtmarker, fosfordammar, tagit fram utredningar för fiskvandring, biomanipulerat en övergödd sjö mm. Ett starkt incitament för att åtgärdssamordnare ska ligga under ett vattenvårdsförbund är att förbunden/vattenråden har adekvat kunskap och är mycket kostnadseffektiva än kommuner och länsstyrelser.

Sidan 574. NVVF har sedan 2008 aktivt jobbat med åtgärdssamordning, vi har dock ett stort område och resurserna har inte räckt till. Vi har nu under ett års tid haft ynnesten att anställa ytterligare en åtgärdssamordnare inom LEVA, som är direkt riktad mot lantbruket. Redan på ett år har vår åtgärdssamordnare ett flertal goda åtgärder påbörjats. Viktigast här är åtgärdssamordnarens kontakt mellan de lokala aktörerna och myndigheterna. Detta för åtgärdsarbetet framåt på ett mycket snabbare sätt än tidigare. En vinst blir också att kunskapsnivån på bägge sidor höjs med hjälp av expertkunskap hos åtgärdssamordnaren. En viktig aspekt i arbetet är att hitta bra åtgärder för vattendirektivet som även är förenliga med Livsmedelsstrategin, win-win-åtgärderna. De skapar i sig ett sug efter fler åtgärder. Vi ser detta arbetssätt som mycket framgångsrikt och kostnadseffektivt och hoppas på fortsatta resurser för åtgärdssamordnare. Vi är mycket positiva till att åtgärdssamordnarna sprids i landet. Vi förordar dock att de anställs av till exempel vattenvårdsförbunden/råden då arenan blir mer neutral i förhållande till myndighetsorganisationerna. Vi har sett det som en tydlig framgångsfaktor.

Sidorna 633-638. NVVF anser att kommunerna bör tilldelas medel så att de kan anställa vattenstrateger. Detta för att säkra att kommunerna tar sitt ansvar kopplat till vattenförvaltningsarbetet så att det kommunala åtgärdsarbetet kommer i gång, samordnas och förstärks.

För Nyköpingsåarnas Vattenvårdsförbund

Jerry Persson
Vattenrådgivare

Kjell Johansson
Ordförande

Anneli Carlén
Verksamhetsledare